

Dräktokumentation i Ovansjö, Gästrikland

I somras blev det klart, att Järbo Hembygdsförening fått bidrag från Leader Gästrikebygden för ett projekt med namnet *Från textilt mönster till digitalt föns-ter*. Syftet är att starta en dokumentation av det rika och varierade dräktskick som har funnits i Ovansjö socken, varav Järbo ursprungligen var en del. Målet är att göra delar av det stora materialet tillgängligt på ett översiktligt sätt på föreningens webbplats.

Bidraget från Leader är på 25 000 kr och det är en så kallad Sprint, dvs ett kort projekt som i det här fallet skall vara klart senast i mars 2021.

Ett första steg i projektet är att ta fram en variant av dräkt med mönster för man och en variant för kvinna och testa formerna för digitalisering. Tanken är att mönster och beskrivningar ska skannas och sparas som pdf:er, som på ett systematiskt sätt kan presenteras på webben, så det blir lättare för den som vill sy att hitta. På sikt tänker man fortsätta satsningen och lägga ut mer material.

En hel del arbete läggs på att inventera och fotografera befintliga dräktdelar. Hembygdsföreningens textilkammare har en unik skatt av olika dräktdelar från 1700-talet och framåt och det finns också dräktdelar på flera andra ställen såsom Ovansjö Hembygdsförening, Gävle museum, Nordiska museet och i privat ägo.

Projektet ska också samla intresserade producenter inom textilt skapande och presentera konceptet avseende folkdräkter och textil slöjd för att möjliggöra att på sikt skapa nya samarbetsformer och tjänster.

En annan viktig del är att sprida kunskap om och öka intresset för det textila arvet i Ovansjö och presentera sprintens utfall på olika sätt. Det kan ske i olika facebookgrupper, i lokalpressen och via workshop och möten för intresserade.

Den drivande kraften i detta projekt är Gunilla Humble, som har ett stort engagemang för Ovansjödräkten sedan många år tillbaka. Hon kallar sig själv för "dräktnörd" och har under åren sytt flera olika varianter av dräkter från Ovansjö och samlat på sig ett stort antal mönster och beskrivningar. Dessutom har hon med tiden fått ett stort kontaktnät av

personer med kunskaper om och intresse för folkdräkter. Gunilla är också flitig att dela med sig bilder i facebook-gruppen "Vi som gillar folkdräkter". I projektet samarbetar hon med Anna-Johanna von Platen och Olle Thåström.

Materialet kommer så småningom att finnas på Järbo hembygdsförenings hemsida www.jarbohembygd.se

Stig Hellemarck

Gunilla Humble blåser i lur. Hon bär en enklare vardagsdräkt, där nästan alla delar är hemvävda. Den består av randig livkjol i ull, en särk i linne, randigt linneförkläde, rutigt halskläde och en hylka i kattun som huvudbonad. I midjebandet ett nålhus och en kniv. På bilden till höger syns dräkten bakifrån.

Ovansjödräkt för annandagsbruk och vissa andra helger. Foto: Bengt Humble. Övriga foton: Anna-Johanna von Platen

Varianter av kjolsäckar från Ovansjö, kopior efter original.